



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

4. An oleo benedicto Extremæ-Vnctionis simul, vel variis vicibus non possit admisceri, nisi pars adiecta sit miner quantitate primùm ab Episcopo benedicta? Idem cursim infertur dicendum de aqua ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

tum remanet non consecratum propter liquores specie differentes, nempe balsamum, & oleum, & propter qualitates specificas & individualiter dissimiles, ex quorum mixtione corruptis partibus, tertium quid resultat. Dixi in maiori quantitate; quia forsitan si in quantitate æquali superaddatur oleum chrisma-ti, non fiet tam perfecta commixtio ad corruptionem partium sufficiens. Cum chrisma præter balsamum, habeat etiam oleum, ratione cuius nequit pugnare cum oleo superaddito.

5. Sed prorsus contrariam sententiam tenendam esse puto, & aduersus Patrem Dominicanum alios Magistros Dominicanos opponam, & hi sunt Ioannes de la Cruz in *Direct. conscient. de extrema-vnt. dub. 6. conclus. 1.* & Petrus de Ledesma in *Summa tom. 1. tractat. de extrema-vntione cap. 2. conclus. 4. diffi. 3.* sic afferens, [Hæc de aduertitur, que quando al tal azeyte bendito, y consagrado se le añade otto azeyte que non este bendito y consagrado, hæc de añadir poco à poco, y en menor cantidad para que el oleo bendito, y consagrado conierta en su naturaleza al que no lo esta. Porque si fuesse mayor la cantidad del azeyte que no está bendito, y consagrado todos perderia la consagracion, y bendicion.

Sup. hoc in Ref. seq. cursum ad medium §. Sed non, & in tom. 4. tr. 5. Ref. 26 §. ex hac. prope finem, à veris. & dici solet etiam.

El exemplo esta llano en el agua bendita, la qual pierde la bendicion si le echan mayor cantidad de agua que no este bendita. Pero si la echan de menor cantidad toda queda bendita.] Ita ille; cui adde Henriquez *lib. 3. cap. 8. num. 2.* Dicitur illud de *Sacrament. tom. 1. tractat. 7. disput. 1. dub. 7. num. 74.* vbi testatur hæc esse communem sententiam Doctorum, idem docet Præpositus in *3. part. D. Thoma quæst. vnic. de Sacrament. extrem. vnt. dub. 3. num. 19.* Trullench. de *Sacrament. lib. 5. cap. vnic. dub. 2. num. 3.* Dico igitur, quod licet Parocho oleum non consecratum miscere consecrato, quando timet fore, vt totum oleum consecratum non sufficiat pro toto anno, nam tunc vtrumque censetur consecratum per admixtionem, modo quod additur sit minoris quantitatis, quam consecratum, nam dignum trahit ad se minus dignum. Probat hoc exemplo aquæ benedictæ. Vnde etiam non grauior hic apponere verba Lessij in *3. part. de Sacrament. extrem. vntion. cap. 1. dub. 5. num. 11.* vbi sic ait; Animaduertendum est in necessitate posse addi oleo benedicto aliquid olei non benedicti, vt habetur in *cap. quod in dubiis, de consecratione Ecclesie, & Altaris;* quod intellige, modò id quod additur, minus sit quantitate, vel si non sit minus, saltem fiat additio sensim. Si enim id quod additur, superet, vel etiam æquale sit, & confestim addatur, id quod auctum est, non censetur esse idem quod ante fuit. Si autem sensim fiat additio, semper censetur esse idem, quod immediate ante erat. Vnde cum antea esset benedictum, etiam post additionem censetur esse benedictum. Vide Syluestr. *verbo aqua benedicta, & Fumum ibid.* Est enim eadem ratio additionis ad aquam benedictam, hæc Lessij.

RESOL. IV.

An oleo benedicto Extremæ Vntionis semel, vel variis vicibus non possit admisceri, nisi pars adiecta sit minor quantitate, primum ab Episcopo benedicta? Idem cursim infertur dicendum de aqua benedicta, quod aqua non benedicta aqua benedicta super addita, censetur acquirere benedictionem. Ex part. 9. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 43. alias 44.

Sup. omni contento in

§. 1. Respondet Zambranus de *cas. tempore mortis*, cap. 6. dub. 5. num. 5. & post illum, Patet

Quintanaduénas in *Theolog. moral. tom. 1. tract. 2. h. 1. de benedictione, vt maneat benedictum, requiritur, vt quantitas principio benedicta sit maior tota non benedicta superaddenda, vel superaddita, sue simul successiue, siue variis vicibus fiat totius additio. Itaque putat, quantitatem minorem addendam, commensurandam semper esse cum oleo à principio benedicto: v.g. oleo vnius libræ benedicto, non potest fieri additio olei non benedicti, nisi in quantitate minori libræ, duodecim, scilicet, aut quatuordecim vnciarum, vbi libra sexdecim constat, non vno septemdecim, imo nec sexdecim vnciarum, libram vnam constituentium.*

2. Probat hæc sententiam ingeniosus Quintanaduénas: quia subiectum huius benedictionis est illud oleum, quod à principio fuit ab Episcopo benedictum; ergo necessum est, vt benedictio consecratur, quòd maneat idemmet: quia benedictio non potest esse sine subiecto, nec ad aliud absolute diuertit transire; sed quando olei quantitas, etiam in diuersis vicibus addita, peruenit ad tantam ex additis partem, vt si maior illa, cui facta est additio, & initio fuit consecrata; iam non manet absolute idem indiuiduum physicum olei, & à principio consecratum; cum vix maneat aliqua pars exigua illius, ob quam duntaxat dici possit non simpliciter, sed secundum quid idem: ergo in eo non potest manere benedictio, quæ consecratur non valet, nisi seruetur identitate subiecti physici.

3. Confirmatur primo: quia, si oleo consecrato addatur semel seu vna vice, maior pars non consecratur; nullum manet consecratum: quia non manet idem indiuiduum physicum, sed idem est, cum diuersis vicibus additur maior pars non benedicti: ergo nec benedictio manet.

4. Confirmatur secundo: nam idèò quando minima pars olei non benedicti miscetur maiori olei benedicti, totum manet benedictum, quia in commixtionibus, maior quantitas debet in se minorem conuenerere, vel saltem ad sui dentitatem trahere, & ei communicare suas qualitates: sed hoc fieri non potest, cum pars addita est notabiliter maior: ergo nec hæc poterit participare benedictionem illius. Quòd verò maior pars olei non benedicti addatur vnica, vel pluribus vicibus benedicto, non tollit, quòd sit maior pars.

5. Verùm hæc sententia est contra praxim, & vsum ferè omnium Ecclesiarum, & contra communem sententiam Doctorum. Et ita docet Lessij in *3. part. D. Thoma de Sacram. Extrem. Vnt. cap. 1. dub. 5. n. 11.* Baunys in *Theolog. moral. tom. 1. tract. vlt. in Epitome, c. 2.* Ludouicus à S. Iuan. in *Summa quæst. vnic. de Sacram. Extrem. Vnt. art. 2. dub. 2. diffi. 6. conclus. 2.* Candidus *tom. 3. de Extrem. Vnt. disput. 3. art. 2. dub. 17. & 18.* Leander de *Sacrament. tom. 2. tr. 4. disp. 2. q. 8.* qui citat D. Thomam, Tabienam, Syluestrum Angelum, Rosellam, Henriquez, Torreblancum, Posselinum, Bonacinam, & alios.

6. Sed non deseram hic apponere verba sapientissimi Professoris Regij Sorbonici Nicolai Ylombert in *3. part. D. Thoma de Sacrament. Extrem. Vnt. disput. 2. art. 3.* vbi sic ait: [Atque ex hac limitatione sic explicata patet, quid sit respondendum ad vltimum dubium, scilicet, tunc valere Sacramentum Extremæ Vntionis; quando oleo infirmorum proprio suo ritu consecrato, oleum non benedictum additur sensim, & in tam parua quantitate, vt prius oleum benedictum censetur moraliter remanere, & illud, quod est superadditum, denominari benedictum: sicut aqua non benedicta aqua benedicta superaddita

Ref. præter-
ta. anie. med.
5. vic. & in
alia veft.
cius anno.

super addita cenfeatur acquirere benedictionem. Cuius vtriusque rei ratio hæc est, quod ritus isti benedicens sine tantum de iure positio, & per Ecclesiam instituti, quæ dum illos perficit, intentionem suam, saltem virtualiter, etiam extendit ad liquores illos eiusdem conditionis, qui postea in tali parua quantitate admiscebuntur, vt priorem non cenfeantur moraliter corrumpere; imò & licere in casu necessitatis ita facere, intelligitur ex cap. *Quod in dubiis, extr. de consecr. Ecclesie*, vbi Innocentius V. ita ait: Non negamus, quin oleum non consecratum consecrato possit oleo admisceri.

Sop. hoc fig.
naarec ibid.

7. Verum audiamus alium Professore Regium Louaniensem, & is est Ioannes Vvigers in 3. part. *D. Thoma, in supplem. p. 29. art. 4. n. 6.* ita asserens: Notandum denique, oleo benedicto admisceri posse oleum benedictum, vt pluribus inungendis possit sufficere, vel non ita citò exsiccat, iuxta cap. *Quod in dubiis, de consecr. Ecclesie & Altaris, in 3. Decretal.* Moneat autem communiter Doctores, hanc mixtionem cum cautela faciendam, vt additio paulatim fiat, & in minori quantitate: ita enim aiunt, censetur esse idem oleum, quod prius, & benedictum, vt priussecus si additio fiat simul in maiori, vel etiã in æquali quantitate, de quo videre licet Henriquez *supra*, cum aliis, quos citat. Verum difficultate non caret, quomodo dum fit paulatim in parua quantitate misceatur, efficiatur totum benedictum, quandoquidem ipsa benedictio, dum adhibetur, asserit tantum oleum presens, in quod tenebatur, & id quod in oleo inde remanet, sit morale quid non habens efficaciam, aut virtutem operandi, vel causandi aliquid circa oleum sibi superadditum: aut certe, si quis forsitan voluerit dicere, quod benedictio dum ferret, extenderit se, & suo modo affecterit omne aliud oleum, quod præfenti oleo aliquando admiscebitur, quid opus erit prædicta cautela: cum æquè benedictum, ita loquendo, erit totum oleum, si plus simul, quam si sensim, & successiue admisceatur.

8. Hinc non minus probabiliter forsitan dici poterit, per illam mixtionem oleum non benedictum non effici benedictum, sed ad eum finem adhiberi, vt eo modo oleum benedictum ad plures possit extendi: vnde consequenter hæc adhibenda esset cautio, vt cum illo moderamine non benedictum adhibeatur quoad quantitatem, siue simul, siue successiue, & ita diligenter permisceatur, moraliter nunquam fieri possit, quin dum digitus in illo mixto intingitur, semper simul aliqua parte olei benedicti inungatur: quia tamen prior opinio praxi, quæ in vsu est, magis fauet, hinc ad difficultates cõtra eam moras, responderi potest, ex Christi institutione, & Ecclesie intentione, benedictionem quæ adhibetur extendere se ad omne oleum admiscendum, quando in ea quantitate admisceatur, vt mixtum moraliter cenfeatur esse idem cum eo quod prius fuit, potius quam esse illud quod est superadditum: & quamvis physicè non operetur, & proinde potuisset æquè extendi etiam ad omne oleum, quando in maiori quantitate adhibetur, tamen non ita Christum insinuare voluisse, aut instituisse: quia institutionem suam voluit accommodare communi hominum sensui, & apprehensionì, qui iudicant, naturam rei non mutari per admixtionem modici extranei; sed potius extraneum in illam mutari, & conuerti, & simul quoquo modo operandi ipsius nature: quæ sic operari solet.] Huicvsque Vvigers, ex quibus facile patet responsio ad argumenta contrariæ sententiæ. Dicendum est itaque, quod si à principio Episcopus benedixit quantitatem olei, v. g. quatuor librarum, postea paulatim, & per varias vices potest addi quantitas decem librarum, si

necessaria esset pro administratione sacramenti, & copia infirmorum. Et ita, vt dixi, est vsus, & praxis Ecclesie.

RESOL. V.

An liceat Parochis mittere oleum Extremæ-Vnctionis ad infirmos, vt eo vngantur?

Et docetur, antiquos Patres Vnctione curatiuã infirmis adhibuisse, etiã per non Sacerdotè, sed oleo benedicto à Sacerdotibus, non ab Episcopo pro materia Extremæ-Vnctionis. Et p. 9. tr. & Misc. 1. Ref. 42. alias 43.

§. 1. **A**ffirmatiue respondet Quintanaduena in *Theolog. moral. tom. 1. tract. 5. singul. ult. n. 1.* vbi sic ait: [Hoc oleum infirmorum (sacra Vnctionis remotam materiam) licet concedi posse à Parocho, vel Sacrifa, vt infirmi debita veneratione eo vngantur, constat ex antiqua Ecclesie consuetudine ab Apostolis desumpta, qui Marc. 6. à Christo Domino mittebantur, & vngabant oleo multos ægros, & sanabantur. Sic Innocentius I. *Epist. 6. ad Decent.* ait: *Oleo ab Episcopo confecto, non solum Sacerdotibus, sed omnibus vti Christianis licet in sua, aut suorum necessitate.* Vbi Cornelius in *Iacob. 5. vers. 14.* docet Innocentium loqui de vsu olei extra sacramentum ad curandos infirmos.]

2. Sed hæc opinio mihi non placet: nam vt rectè obseruat Castrus Palaus *tom. 4. tract. 26. disp. vnic. punct. 2. n. 8.* oleum infirmorum solum pro sacramento Extremæ-Vnctionis deseruit. Et idè dixit Baunius in *Theol. mor. tom. 1. tr. ult. q. 3.* [Cum triplex sit genus olei, quod ad vsum Christiani populi benedicitur ab Episcopo, Chrisma, & oleum cathecumenorum, & infirmorum, id laborare Parochus sedulo debet, ne eorum aliquo vtratur ad aliud, quam cuius causa est institutum ab Ecclesia: sed Ecclesia oleum infirmorum instituit solum (vt dixit Palaus, & patet) pro materia Sacramenti Extremæ-Vnctionis: ergo extra vsum illius, Parocho minimè vti dicto oleo licitum esse patet.]

3. Nec obstant in contrarium à P. Quintanadu, adducta: nam, pace viti docti, Cornelius à Lapide, quem ipse pro sua sententia adducit, est contra ipsum: etenim aperte fatetur, locum Innocentij non esse intelligendum de oleo sancto ab Episcopo benedicto, sed de oleo benedicto à Sacerdotibus, vti fecerunt Eremitæ. Vel dicendum est (ait Cornelius) Innocentium solum asserere, licitum esse omnibus Christianis vti oleo sancto in suis, & suorum necessitatibus, nimirum aduocando Presbyteros, & ab eis accipiendo Extremam-Vnctionem. Quod etiam notauit explanans dictum locum Innocentij Lessius in 3. p. D. Thom. de *Sacr. Extr. Vnct. dub. 1. n. 4.*

4. Fateor antiquos Patres Vnctionem curatiuam infirmis adhibuisse, etiã per non Sacerdotè, sed oleo benedicto à Sacerdotibus, non ab Episcopis pro materia sacramenti, vt etiam obseruat Nicol. Ylambert. in 3. p. D. Th. de *fac. Extr. Vnct. disp. 1. art. 4.* & idè Parochi abstineant sacrum oleum ab Episcopo consecratum pro materia Extremæ-Vnctionis, præbere laicis, vt ipsi infirmos vngant ad sanitatem tuendam.

5. Vnde post hæc scripta mueni nostram sententiam docere Cardinalem Bellarminum *lib. 1. de Extr. Vnct. cap. 9.* asserit etiam esse contra praxim Ecclesie, dare oleum sanctum laicis, vt eo vntantur. Exempla verò quæ leguntur de miraculis, quæ sancti Eremitæ oleo sancto faciebant, non conuincunt eos fuisse vfos illo oleo, quod ad Episcopos solenni ceremoniâ benedicitur, vt sit huius sacramenti materia: po-